

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 199/2011-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. augusta 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť A. S., T., Š. B., T., Ing. A. M., M., F. M., N., M. M., T., V. C., T., M. M., T., H. B., T., M. B., T., Z. K., T., F. B., T., Ing. J. D., CSc., Ž., J. C., Ž., J. C., Ž., M. S., T., A. S., Č., Š. K., T., Mgr. V. C., Č., E. C., Č., a Bc. M. C., Č., zastúpených spoločnosťou S., s. r. o., Č., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. J. V., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 18/2004 a takto

rozhodol:

1. Základné právo A. S., Š. B., Ing. A. M., M. M., V. C., M. M., H. B., M. B., Z. K., F. B., Ing. J. D., CSc., J. C., J. C., M. S., A. S., Š. K., Mgr. V. C., E. C. a Bc. M. C., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 18/2004 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 18/2004 prikazuje ďalej konať bez zbytočných prietáhov.

3. H. B., Š. K., E. C. a Bc. M. C. priznáva finančné zadosťučinenie v sume po 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur); V. C., M. M., J. C., J. C. a Mgr. V. C. priznáva finančné zadosťučinenie v sume po 1 000 € (slovom tisíc eur); A. S., Š. B., Ing. A. M., M. M., M. B., Z. K., F. B., Ing. J. D., CSc., M. S. a A. S. priznáva finančné zadosťučinenie v sume po 800 € (slovom osemsto eur), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť A. S., Š. B., Ing. A. M., M. M., V. C., M. M., H. B., M. B., Z. K., F. B., Ing. J. D., CSc., J. C., J. C., M. S., A. S., Š. K., Mgr. V. C., E. C. a Bc. M. C. trovy konania v sume 1 841,78 € (slovom tisícosemstoštyridsaťjeden eur a sedemdesiatosem centov) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu spoločnosti S., s. r. o., Č.

5. Konanie o sťažnosti F. M. zastavuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. II. ÚS 199/2011-25 zo 4. mája 2011 na ďalšie konanie sťažnosť A. S., T. (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“), Š. B., T. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“), Ing. A. M., M. (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“), F. M., N. (ďalej len „sťažovateľ vo 4. rade“), M. M., T. (ďalej len „sťažovateľ v 5. rade“), V. C., T. (ďalej len „sťažovateľ v 6. rade“), M. M., T. (ďalej len „sťažovateľka v 7. rade“), H. B., T. (ďalej len „sťažovateľka v 8. rade“), M. B., T. (ďalej len „sťažovateľ v 9. rade“), Z. K., T. (ďalej len „sťažovateľka v 10. rade“), F. B., T. (ďalej len „sťažovateľ v 11. rade“), Ing. J. D., CSc., Ž. (ďalej len „sťažovateľ v 12. rade“), J. C., Ž.

(ďalej len „sťažovateľ v 13. rade“), J. C., Ž. (ďalej len „sťažovateľ v 14. rade“), M. S., T. (ďalej len „sťažovateľka v 15. rade“), A. S., Č. (ďalej len „sťažovateľka v 16. rade“), Š. K., T. (ďalej len „sťažovateľka v 17. rade“), Mgr. V. C., Č. (ďalej len „sťažovateľ v 18. rade“), E. C., Č. (ďalej len „sťažovateľka v 19. rade“) a Bc. M. C., Č. (ďalej len „sťažovateľka v 20. rade“, spolu ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 18/2004 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplynulo:

„Sťažovatelia vystupujú v konaní pred Okresným súdom Čadca. sp. zn. 12C/18/2004 v postavení navrhovateľov. Dňa 27. 2. 2003 podali sťažovatelia žalobu proti odporcom M. S., bytom T., a spol., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva.

Okresný súd v Čadci /ďalej len okresný súd/, ktorý vec prejednáva pod sp. zn. 12C/18/2004 postupuje v konaní s vážnymi prietahmi a hoci sa konanie vedie od r. 2003, nie je predpoklad, že bude v dohľadnej dobe skončené. Súd v prejednáwanej veci vykonal obhliadku na mieste samom dňa 26.10.2004 na základe urgencie zo strany navrhovateľov z dôvodu uplynutia značnej doby odo dňa kedy bola vykonaná obhliadka súd vytýčil pojednávanie na deň 18.04.2006. Po uplynutí značného obdobia od pojednávania, ktoré sa konalo 18.04.2006 znova na urgenciu navrhovateľov bolo vytýčené pojednávanie až na deň 14.09.2007. Naposledy uskutočnené pojednávanie zo dňa 07.12.2010 bolo odročené na neurčito za účelom predloženia súdneho spisu na Najvyšší súd SR na rozhodnutie o dovolaní odporcov. Pojednávania v danej veci boli zo strany zákonného sudcu vedené neefektívne a nesústredene, dochádzalo k neodôvodneným odročovaniam. V prejednáwanej veci dochádza k vážnym prietahom v súdnom konaní a nejaví sa, že by mohlo byť v blízkej dobe vo veci rozhodnuté. ...

Sťažovatelia podali dňa 07.12.2010 sťažnosť na prietahy v súdnom konaní predsedovi Krajského súdu v Žiline, ktorá bola doručená Krajskému súdu v Žiline dňa 05. 01. 2011. Predseda krajského súdu po prešetrení sťažnosti v zmysle zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch podaním zo dňa 17. 01. 2011 pod č. Spr. 11 000/11 oznámil sťažovateľom, že

v konaní pred okresným súdom došlo z pohľadu celkovej dĺžky konania pred súdmi SR k prietahom v konaní spôsobených postupom súdu. ...

Sťažovatelia majú za to, že nečinnosťou okresného súdu bolo porušené ich základné právo uvedené v druhej hlave v siedmom oddiele článku 48 ods. 2 Ústavy SR, aby ich vec pred okresným súdom sa prerokovala bez zbytočných prietahov.

Občianskoprávna žaloba bola podaná v roku 2003, pričom okresný súd riadne vo veci nekoná, vo veci spôsobuje vážne prietahy, v dôsledku čoho sťažovateľom vzniká škoda tým, že odporcovia s nehnuteľnosťami disponujú, ťažia drevnú hmotu a poberajú úžitky na úkor sťažovateľov. Sťažovatelia preto žiadajú, aby Ústavný súd... priznal sťažovateľom v 1. až 20. rade finančné zadosťučinenie, ktoré sťažovatelia uplatňujú v rozsahu 3.000,- € pre každého zo sťažovateľov.“

2.1. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd v Čadci svojou nečinnosťou vo vybavovaní veci sp. zn. 12C/18/2004 porušil základné právo sťažovateľa uvedené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu v Čadci, aby vo veci sp. zn. 12C/18/2004 konal bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľom v 1. až 20. rade primerané finančné zadosťučinenie každému z nich vo výške po 3.000,- €, ktorú sumu je Okresný súd v Čadci povinný zaplatiť sťažovateľom v lehote do 2 mesiacov od doručenia nálezu.

Okresný súd v Čadci je povinný nahradiť sťažovateľom v rade 1 až 20 trovy právneho zastupovania vo výške 1.841,78 €... na účet spoločnosti S. s.r.o., so sídlom Č., v zastúpení advokátom a konateľom JUDr. J. V. ...“

3. Na základe výzvy ústavného súdu sa k prijatej sťažnosti vyjadril okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom JUDr. M. G., listom sp. zn. Spr 700/2011 doručeným ústavnému súdu 8. júna 2011. Podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení chronologicky popísal úkony vykonané v danej veci okresným súdom, ktoré zodpovedajú obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, a k veci ďalej uviedol:

„Vo veci konštatujem prietahy v konaní spôsobené tunajším súdom. K prietohom prispeli aj samotní účastníci konania podávaním neúplných návrhov, nedostavili sa na vytýčený termín pojednávania. Sťažnosť na prietahy v konaní nebola prvostupňovým súdom riešená. Netrvám na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.“

3.1. Súčasťou vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti sťažovateľov bolo aj vyjadrenie zákonného sudcu konajúceho vo veci, ktorý k veci uviedol:

Predmetom občianskoprávneho konania vedeného pred Okresným súdom Čadca pod spisovou značkou 12 C 18/2004 je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva. Ide o konanie náročné tak po skutkovej, ako aj právnej stránke.

Náročnosť daného sporu je daná tým, že podaným návrhom na začatie konania je uplatnených osem samostatných nárokov. Každý z týchto nárokov je uplatňovaný na samostatnom skutkovom základe odlišnom od ostatných nárokov. Každý z týchto nárokov môže byť preto predmetom samostatného konania a každý si vyžaduje vykonanie samostatného dokazovania na preukázanie jeho dôvodnosti. Vo veci bolo doposiaľ vykonané rozsiahle dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov, ohliadkou miesta samého, znaleckým dokazovaním i doplnením tohto znaleckého dokazovania po zistení nových skutočností.

Dokazovanie v danej právnej veci komplikuje i tá skutočnosť, že zápisy v pozemkovej knihe pre katastrálne územie T., ktoré sú pre dané konané na posúdenie dôvodnosti uplatnených nárokov významné, nekorešpondujú so skutočným stavom. Ako vyplynulo z doterajšieho dokazovania, katastrálne územie T. bolo od konca 30-tych rokov do roku 1947 natoľko prepisované, že čísla pozemnoknižných parciel uvádzané v listinných dôkazoch predkladaných v konaní účastníkmi tak na strane navrhovateľov, ako aj na strane odporcu na podporu ich tvrdení, nie sú totožné s pozemnoknižnými číslami, ktoré sú uvedené v pozemkovej knihe, v dôsledku čoho je len veľmi ťažké posúdiť výpovednú hodnotu jednotlivých zápisov v pozemkovej knihe i dôkazov v konaní predkladaných účastníkmi.

Dĺžku konania ovplyvňuje i to, že v priebehu konania viacerí z účastníkov zomreli, čo si vyžiadalo ďalšie procesné úkony nevyhnutné k zisteniu ich právnych nástupcov, aby bolo možné v konaní ďalej pokračovať, a tým i ďalšie predĺženie súdneho konania.

Postup súdu sťažujú i samotní účastníci konania. Niektorí zo sťažovateľov (navrhovatelia v rade 10, 11 a 12) sa doposiaľ žiadneho zo súdnych pojednávanií nezúčastnili. Na dĺžku súdneho konania má vplyv i to, že viaceré súdne pojednávania (v dňoch 18. 11. 2008, 20. 1. 2009 a 24. 3. 2009) boli odročené z podnetu účastníkov na uzatvorenie mimosúdnej dohody, hoci napokon k mimosúdnej dohode účastníkov nedošlo. I dôkazy, o ktorých mali účastníci vedomosť, súdu neoznámili dostatočne včas pred pojednávaním, aby sa súd mohol s týmito dôkazmi oboznámiť, resp. si tieto dôkazy na pojednávanie zabezpečiť, ak ich zabezpečiť nemohli účastníci konania, v dôsledku čoho bolo potom za účelom zabezpečenia týchto dôkazov a oboznámenia sa s nimi, nevyhnutne odročiť pojednávanie na nový termín. Nemožno preto súhlasiť s názorom sťažovateľov, že pojednávania boli bezdôvodne odročované. Vždy došlo k odročeniu pojednávania z dôvodu potreby zabezpečenia prítomnosti účastníkov konania na nasledujúcom pojednávaní, resp. zabezpečenia dôkazu, ktorý účastníci navrhli vykonať, resp. na poskytnutie priestoru na mimosúdnu dohodu účastníkov. I rozhodovanie o opravnom prostriedku voči uzneseniu o priznaní znaleckej odmeny súdnemu znalcovi, hoci samozrejme účastníci majú na tento úkon procesný nárok, malo vplyv na celkovú dĺžku konania.

Pokiaľ predseda Krajského súdu v Žiline v odpovedi na sťažnosť zo dňa 17. 1. 2011 konštatoval určité prieťahy v namietanom konaní spôsobené postupom okresného súdu, táto okolnosť bola spôsobená práve skutkovou a právnou náročnosťou daného konania, ktoré si vyžaduje rozsiahlu prípravu a štúdium danej právnej veci, ako i pracovnou zaťaženosťou konajúceho sudcu.

Na základe všetkých uvedených skutočností som toho názoru, že celková dĺžka daného súdneho konania je daná objektívnymi, nie subjektívnymi príčinami. Som presvedčený o tom, že navrhovatelia - sťažovatelia podali ústavnú sťažnosť vedenú ziskuchtivosťou v záujme získať finančné odškodnenie. Snád' vedome spôsobili prieťahy v konaní (neúplné návrhy, žiadne dôkazy, neúčasť na pojednávaní, snahy o mimosúdnu dohodu, ktoré nemysleli úprimne a vopred boli odsúdené na neúspech, atď.), nikdy nepoukázali na prieťahy pred prvostupňovým súdom. Sťažnosť na prieťahy zo dňa 17. 1. 2011 podali na Krajský súd v Žiline, o čom som sa ako konajúci sudca nemal šancu dozvedieť, resp. sťažovatelia podali túto sťažnosť preto, aby mali splnenú podmienku upozornenia súdu na prieťahy vyžadovanú praxou Ústavného súdu. Dovoľujem si preto

požiadať Ústavný súd, aby v prípade, ak konštatuje prietahy v súdnom konaní, sťažovateľom nepriznal náhradu v peniazoch, čo by som považoval za nespravodlivé...“

4. Právny zástupca sťažovateľov podaním doručeným ústavnému súdu 25. mája 2011 oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 12 C 18/2004:

Dňa 27. februára 2003 sťažovatelia v 1. až 17. rade, právny predchodca sťažovateľov v 18. až 20. rade V. C. a M. C. (spolu ďalej aj „žalobcovia“), zastúpení advokátom JUDr. V., podali žalobu o určenie vlastníckeho práva a o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva proti žalovaným 1. M. S., 2. A. T., 3. E. S. a 4. Ing. P. S. (spolu ďalej len „žalovaní“). Žalobcovia zároveň podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Dňa 3. marca 2003 okresný súd uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovaným nakladať so spornými nehnuteľnosťami a ťažiť z nich drevnú hmotu.

Dňa 17. marca 2003 žalovaní podali odvolanie proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia.

Dňa 23. apríla 2003 okresný súd vyzval žalovaných na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie.

Dňa 24. apríla 2003 okresný súd zaslal žalobcom odvolanie žalovaných na vyjadrenie (žalobcovia sa k odvolaniu nevyjadrili).

Dňa 12. mája 2003 žalovaní zaplatili súdny poplatok za odvolanie.

Dňa 14. júla 2003 bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní žalovaných.

Dňa 26. augusta 2003 krajský súd odvolaním napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Dňa 15. októbra 2003 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 26. novembra 2003 okresný súd vyzval žalobcov na predloženie znaleckého posudku na sporné nehnuteľnosti pre účely vyrubenia súdneho poplatku.

Dňa 17. decembra 2003 právny zástupca žalobcov oznámil hodnotu sporných nehnuteľností.

Dňa 19. januára 2004 okresný súd vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu.

Dňa 29. januára 2004 žalobcovia požiadali o predĺženie lehoty na zaplatenie súdnych poplatkov do 15. februára 2004.

Dňa 4. februára 2004 žalobcovia zaplatili súdne poplatky za žalobu.

Dňa 11. februára 2004 bol spis prevedený do registra „C“ a vec bola pridelená na rozhodnutie sudcovi okresného súdu JUDr. K. K.

Dňa 2. marca 2004 okresný súd vyzval žalovaných, aby sa vyjadrili k žalobe.

Dňa 26. marca 2004 sa žalovaní v 1. až 3. rade, zastúpení advokátom JUDr. S., vyjadrili k žalobe.

Dňa 6. apríla 2004 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo nariadené dokazovanie výsluchom účastníkov konania. Pojednávanie bolo odročené na 27. máj 2004 pre účely ďalšieho výsluchu účastníkov.

Dňa 20. apríla 2004 žalobca Ing. D. okresnému súdu oznámil, že vzhľadom na svoj zdravotný stav „odstupuje“ zo súdneho konania.

Dňa 27. mája 2004 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 22. jún 2004 pre účely vypočutia žalovaných a vykonania ďalšieho dokazovania. Žalovaný vo 4. rade splnomocnil na zastupovanie v konaní advokáta JUDr. S.

Dňa 28. mája 2004 právny zástupca žalobcov predložil listinné dôkazy vo veci.

Dňa 11. júna 2004 právny zástupca žalovaných požiadal o odročenie pojednávania nariadeného na 22. jún 2004 z dôvodu kolízie pojednávaní.

Dňa 22. júna 2004 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu, že sa nedostavil žiaden z účastníkov, na 2. september 2004.

Dňa 30. júla 2004 žalobca Ing. D. opätovne oznámil okresnému súdu, že vzhľadom na svoj zdravotný stav „odstupuje“ zo súdneho konania.

Dňa 2. septembra 2004 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd pokračoval vo výsluchu účastníkov konania. Pojednávanie bolo odročené na 30. september 2004 pre účely vypočutia svedkyne A. T.

Dňa 30. septembra 2004 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bola vypočutá predvolaná svedkyňa. Pojednávanie bolo odročené pre účely ustanovenia súdneho znalca a vykonania ohliadky na mieste samom. Okresný súd uznesením zároveň uložil účastníkom konania, aby zložili preddavok na trovy ohliadky a znaleckého dokazovania.

Dňa 13. októbra 2004 okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie a kartografie Ing. K.

Dňa 20. októbra 2004 sa žalovaní odvolali proti uzneseniu z 30. septembra 2004, ktorým okresný súd uložil účastníkom zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Dňa 21. októbra 2004 žalobkyňa M. S. zložila preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Dňa 26. októbra 2004 sa uskutočnila ohliadka na mieste samom, na ktorej boli vypočutí prítomní svedkovia žalobcov. Okresný súd zároveň požiadal Správu katastra Č. (ďalej len „správa katastra“) o zapožičanie spisu č. Čd 415/58.

Dňa 27. októbra 2004 právny zástupca žalobcov predložil listinné dôkazy vo veci a návrh na vypočutie svedka.

Dňa 29. novembra 2004 právny zástupca žalovaných predložil návrh na vypočutie svedkov.

Dňa 15. decembra 2004 správa katastra doručila požadovaný spis.

Dňa 10. augusta 2005 právny zástupca žalobcov požiadal okresný súd, aby vo veci konal a nariadil pojednávanie.

Dňa 12. augusta 2005 okresný súd uznesením nariadil ustanovenému znalcovi znaleckú úlohu zidentifikovať sporné nehnuteľnosti.

Dňa 5. septembra 2005 znalec predložil znalecký posudok č. 25/2005 a vyúčtovanie znalečného.

Dňa 6. októbra 2005 okresný súd uznesením priznal znalcovi odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume 4 665 Sk.

Dňa 28. novembra 2005 okresný súd zaslal vypracovaný znalecký posudok účastníkom na vyjadrenie.

Dňa 21. februára 2006 okresný súd nariadil pojednávanie na 18. apríl 2006.

Dňa 18. apríla 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol vypočutý znalec Ing. K. Právny zástupca žalovaných oznámil, že žalovaná E. S. zomrela. Pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely zistenia okruhu dedičov.

Dňa 24. mája 2006 okresný súd požiadal notárku JUDr. K. o oznámenie okruhu dedičov po nebohej žalovanej.

Dňa 13. júna 2006 notárka JUDr. K. oznámila okruh dedičov po nebohej.

Dňa 4. augusta 2006 okresný súd uznesením priznal znalcovi Ing. K. znalečné, ktoré zaslal účastníkom konania. Okresný súd zároveň vyzval právnych nástupcov žalovanej v 3. rade, aby sa vyjadrili k žalobe.

Dňa 7. augusta 2006 právny zástupca žalobcov oznámil, že žalobca V. C. zomrel...

Dňa 4. a 5. septembra 2006 právni nástupcovia žalovanej E. S. podali odvolanie proti uzneseniu o priznaní odmeny súdnemu znalcovi. Dňa 19. septembra 2006 okresný súd požiadal notárku JUDr. Č. o oznámenie okruhu dedičov po nebohom žalobcovi V. C.

Dňa 25. septembra 2006 notárka JUDr. Č. oznámila okruh dedičov po nebohom.

Dňa 23. októbra 2006 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach proti uzneseniu o priznaní odmeny súdnemu znalcovi zo 4. augusta 2006.

Dňa 22. decembra 2006 krajský súd uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu zo 4. augusta 2006 o priznaní odmeny súdnemu znalcovi.

Dňa 11. januára 2007 právny zástupca žalobcov požiadal okresný súd, aby vo veci konal a nariadil pojednávanie.

Dňa 19. februára 2007 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 25. apríla 2007 okresný súd vyzval právnych nástupcov žalobcu V. C. na oznámenie, či vstupujú do konania na strane žalobcu.

Dňa 22. mája 2007 právny nástupca Mgr. V. C. oznámil, že splnomocňuje svoju matku E. C. na svoje zastupovanie vo veci.

Dňa 9. júla 2007 okresný súd opätovne vyzval Mgr. V. C. na oznámenie, či vstupuje do konania.

Dňa 10. augusta 2007 Mgr. V. C. oznámil, že vstupuje do konania na strane žalobcu.

Dňa 13. augusta 2007 okresný súd nariadil pojednávanie na 14. september 2007.

Dňa 15. augusta 2007 okresný súd uznesením pripustil, aby do konania na miesto nebohého žalobcu V. C. vstúpil jeho syn Mgr. V. C.

Dňa 14. septembra 2007 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. december 2007 pre účely zistenia, či žalobca Ing. D. vzal svojím podaním návrh späť, a pre účely rozhodnutia o prípadnom späťvzatí.

Dňa 26. septembra 2007 okresný súd požiadal správu katastra o zaslanie fotokópií pozemkovoknižných vložiek č. 5987 a č. 8160, kat. územie T. Zároveň vyzval žalobcu Ing. D. na oznámenie, či trvá na podanej žalobe.

Dňa 17. októbra 2007 správa katastra doručila fotokópie požadovaných listín.

Dňa 22. októbra 2007 žalobca Ing. D. oznámil, že trvá na podanej žalobe a žiada okresný súd, aby pokračoval v konaní.

Dňa 25. októbra 2007 okresný súd uznesením nariadil doplnenie znaleckého dokazovania znalcom Ing. K.

Dňa 4. decembra 2007 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. február 2008 pre účely doplnenia znaleckého dokazovania.

Dňa 11. decembra 2007 právny zástupca žalovaných v zmysle záverov z pojednávania konaného 4. decembra 2007 predložil návrhy na vypočutie svedkov.

Dňa 4. februára 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré po vypočutí navrhnutých svedkov bolo odročené na neurčito pre účely predloženia spisu súdnemu znalcovi.

Dňa 26. februára 2008 súdny znalec predložil vypracovaný znalecký posudok č. 10/08 spolu s vyúčtovaním svojej odmeny.

Dňa 14. marca 2008 okresný súd uznesením priznal znalcovi znalečné. Zároveň zaslal predložený znalecký posudok účastníkom konania na vyjadrenie.

Dňa 15. apríla 2008 jeden zo žalovaných podal odvolanie proti uzneseniu zo 14. marca 2008 o priznaní znalečného súdneho znalcovi. Zároveň sa právny zástupca žalobcov vyjadril k predloženému znaleckému posudku.

Dňa 6. októbra 2008 právny zástupca žalobcov doručil žiadosť o nariadenie pojednávania.

Dňa 10. októbra 2008 okresný súd nariadil pojednávanie na 18. november 2008.

Dňa 20. októbra 2008 právny zástupca žalobcov požiadal o odročenie pojednávania na iný termín z dôvodu kolízie pojednávaní.

Dňa 5. novembra 2008 právny zástupca žalovaných doručil návrh na vypočutie svedka.

Dňa 18. novembra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré po vypočutí účastníkov konania bolo odročené na 13. január 2009 pre účely uzavretia mimosúdnej dohody a predvolania navrhnutých svedkov.

Dňa 9. decembra 2008 okresný súd zrušil pojednávanie nariadené na 13. január 2009 a odročil ho na 20. január 2009.

Dňa 20. januára 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 24. marec 2009 pre účely doplnenia dokazovania a uzavretia mimosúdnej dohody.

Dňa 24. marca 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely uzatvorenia mimosúdnej dohody. Právnomu zástupcovi žalobcov súd uložil, aby v lehote 30 dní oznámil, či došlo k mimosúdnej dohode, resp. či má ďalšie návrhy na vykonanie dôkazov.

Dňa 8. júna 2009 právny zástupca žalobcov oznámil, že k mimosúdnej dohode nedošlo a žiada pokračovať v konaní.

Dňa 23. júla 2009 okresný súd vyzval žalobcov, aby odstránili vady návrhu na začatie konania pod sankciou jeho odmietnutia.

Dňa 21. augusta 2009 žalobca Mgr. V. C. reagoval na uznesenie okresného súdu z 23. júla 2009.

Dňa 2. decembra 2009 okresný súd podanie žalobcov odmietol.

Dňa 21. decembra 2009 sa žalobcovia odvolali proti uzneseniu okresného súdu z 2. decembra 2009.

Dňa 22. decembra 2009 sa žalovaní odvolali proti uzneseniu z 2. decembra 2009 v časti, v ktorej im nebola priznaná náhrada trov konania.

Dňa 13. januára 2010 okresný súd zaslal žalovaným odvolanie žalobcov na vyjadrenie.

Dňa 21. januára 2010 okresný súd zaslal odvolanie žalovaných žalobcom na vyjadrenie.

Dňa 8. februára 2010 sa žalovaní vyjadrili k odvolaniu žalobcov.

Dňa 14. apríla 2010 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach účastníkov.

Dňa 29. apríla 2010 krajský súd vrátil spis bez meritórneho rozhodnutia z dôvodu, že napadnuté uznesenie nebolo riadne doručené účastníkom konania.

Dňa 16. júna 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 21. júla 2010 bol spis opätovne predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach účastníkov.

Dňa 26. augusta 2010 krajský súd uznesením rozhodol o odvolaniach účastníkov konania tak, že napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 28. septembra 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 12. novembra 2010 okresný súd nariadil pojednávanie na 7. december 2010.

Dňa 30. novembra 2010 právny zástupca žalobcov doručil okresnému súdu zmenu návrhu na začatie konania.

Dňa 1. decembra 2010 žalovaní podali proti uzneseniu krajského súdu z 26. augusta 2010 dovolanie.

Dňa 7. decembra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely predloženia spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní.

Dňa 15. decembra 2010 okresný súd zaslal dovolanie žalovaných na vyjadrenie žalobcom.

Dňa 20. januára 2011 sa žalobcovia vyjadrili k dovolaniu žalovaných.

Dňa 26. januára 2011 okresný súd požiadal Obecný úrad v T. a Obecný úrad v N. o zaslanie úmrtných listov žalobkyne M. C. a žalobcu F. M.

Dňa 1. februára 2011 Matričný úrad v T. oznámil, že M. C. zomrela v Č.

Dňa 4. februára 2011 okresný súd požiadal Mesto Č. o zaslanie úmrtného listu M. C.

Dňa 8. februára 2011 Matričný úrad v Č. doručil úmrtný list M. C.

Dňa 14. februára 2011 Matričný úrad v N. oznámil, že F. M. zomrel v M.

Dňa 16. februára 2011 okresný súd požiadal Mesto M. o zaslanie úmrtného listu F. M.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 18/2004 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľov v 18., 19. a 20. rade došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho účastníka konania na strane žalobcu, a to na základe univerzálnej sukcesie (dedenie). Keďže univerzálna sukcesia automaticky vyvoláva procesnoprávne nástupníctvo, okresný súd nemusel uznesením túto zmenu pripustiť. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam pre vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu, pretože v uvedenom prípade v dôsledku zmeny účastníkov konania nedošlo k vzniku nového procesnoprávneho vzťahu (ako je to pri zámene účastníkov), ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu (m. m. I. ÚS 52/01).

S prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemal pochybnosť, že títo sťažovatelia môžu uplatňovať právo na konanie bez zbytočných priet'ahov aj pre štádium konania, ktoré tejto zmene predchádzalo.

Vzhľadom na to, že sťažovatelia v 18., 19. a 20. rade vstúpili do konania na základe univerzálnej sukcesie, ústavný súd bude pri posudzovaní postupu okresného súdu prihliadať aj na obdobie týkajúce sa ich právneho predchodcu.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania vedeného okresným súdom je určenie vlastníckeho práva, resp. určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých vlastníkoch. Konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne zložitú. Vzhľadom na vysoký počet žalobcov, ako aj úmrtie viacerých účastníkov konania v jeho doterajšom priebehu, keď musel okresný súd viackrát upravovať okruh účastníkov konania, prihliadať na priebeh dedičských konaní a nadviazať komunikáciu s dedičmi zomrelých účastníkov, konanie vykazuje faktickú zložitost', ktorá má výrazný podiel na jeho doterajšej dĺžke. Na skutkovú zložitost' veci poukázal vo svojom stanovisku k sťažnosti aj vo veci konajúci sudca okresného súdu, ktorú odôvodnil potrebou vykonania rozsiahleho dokazovania (výsluchmi účastníkov a svedkov, ako aj znaleckého dokazovania), keďže predmetom konania je fakticky osem samostatných nárokov uplatnených na samostatnom skutkovom základe, pričom každý z nich si vyžaduje vykonanie samostatného dokazovania. Preukazovanie dôvodnosti jednotlivých nárokov komplikuje aj skutočnosť, že *„zázpisy v pozemkovej knihe pre katastrálne územie T., ktoré sú pre dané konané... významné, nekorešpondujú so skutočným stavom“*.

Tieto skutočnosti síce spôsobili určitú faktickú zložitost' veci a z toho vyplývajúci stupeň časovej náročnosti, to však nemôže byť samo osebe v posudzovanej veci akceptované ako dôvod ospravedlňujúci doterajšiu dĺžku napadnutého konania. Navyše, v prípade, ak okresný súd dospel k záveru, že v návrhu na začatie konania sa uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, mohol postupovať v zmysle § 112 ods. 2 Občianskeho

súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a v záujme hospodárnosti konania niektoré veci vylúčiť na samostatné konanie.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúvanom konaní, ústavný súd konštatuje, že aj sťažovatelia prispeli svojím správaním k doterajšej dĺžke konania, na čo poukázal aj okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti. Na ťarchu sťažovateľov z pohľadu zbytočných prietahov v napadnutom konaní možno pripísať skutočnosť, že sa osobne nezúčastňovali súdnych pojednávaní. Z celkovo dvanástich nariadených a uskutočnených pojednávaní sa sťažovatelia v 9., 10. a 16. rade nezúčastnili ani jedného z nich, sťažovatelia v 11. a 12. rade neboli prítomní na 11 pojednávaniach, sťažovatelia v 1., 2. a 5. rade sa nezúčastnili na 9 pojednávaniach, sťažovatelia v 3. a 15. rade na 8 pojednávaniach, sťažovateľ v 6. rade na 7 pojednávaniach, sťažovatelia v 7. a 13. rade na 6 pojednávaniach a sťažovateľ v 14. rade sa nezúčastnil 4 pojednávaní. Sťažovateľ v 18. rade sa po svojom vstupe do konania (na základe uznesenia okresného súdu z 15. augusta 2007) osobne zúčastnil len jedného z nariadených pojednávaní, na ďalších bol zastúpený svojou matkou – sťažovateľkou v 19. rade. So sťažovateľmi v 19. a 20. rade začal okresný súd konať až na základe uznesenia krajského súdu z 26. augusta 2010, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu z 2. decembra 2009 o odmietnutí podania, ústavný súd preto vo vzťahu k týmto sťažovateľom posudzoval len účasť na pojednávaniach ich právneho predchodcu V. C., ktorý sa nariadených pojednávaní zúčastňoval.

K predĺženiu konania prispela aj tá skutočnosť, že pojednávania nariadené na 18. november 2008, 20. január 2009 a 24. marec 2009 boli odročené na návrh účastníkov z dôvodu poskytnutia časového priestoru pre prípadné uzatvorenie mimosúdnej dohody, ku ktorej napokon nedošlo.

Je potrebné poukázať aj na nekonzistentný postup sťažovateľa v 12. rade v namietanom konaní, keď opakovane (20. apríla 2004 a 30. júla 2004) okresnému súdu oznámil, že „odstupuje“ zo súdneho konania z dôvodu svojho zlého zdravotného stavu a následne na výzvu okresného súdu, aby uviedol, či trvá na podanej žalobe, oznámil, že na podanej žalobe trvá a žiada súd, aby vo veci konal.

V danom prípade však podiel sťažovateľov na vzniknutých priet'ahoch podľa názoru ústavného súdu neospravedlňuje neúmerne dlhé konanie okresného súdu zapríčinené jeho nečinnosťou a neefektívnou činnosťou.

Na podiel sťažovateľov na vzniknutých priet'ahoch ústavný súd prihliadol pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a v tejto súvislosti zistil, že okresný súd spôsobil neúmerne predĺženie konania svojou nečinnosťou, ale aj neefektívnou činnosťou. Konanie na okresnom súde je ako celok poznačené neefektívnosťou a nesústredenosťou, keď okresný súd mechanicky síce nariad'oval súdne pojednávania, ale ich prevažne bez ďalšieho odročoval a vec meritórne neposudzoval.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08), pričom rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99), t. j. v danom prípade okresného súdu.

Neefektívnosť postupu okresného súdu vyplýva najmä zo skutočnosti, že v priebehu konania bolo krajským súdom zrušené uznesenie okresného súdu o odmietnutí podania žalobcov a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

Okresný súd uznesením z 2. decembra 2009 podanie žalobcov v zmysle § 43 ods. 2 OSP odmietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil vadami žalobného návrhu, ktoré spočívali v tom, že návrh jednoznačne nevymedzil okruh účastníkov konania. Tomuto rozhodnutiu predchádzala výzva adresovaná žalobcom na odstránenie nedostatkov podania. Je pozoruhodné, že okresný súd pristúpil k odstraňovaniu nedostatkov návrhu na začatie konania po šesť a pol roku po podaní návrhu a po vykonaní rozsiahleho dokazovania vo veci. Na základe odvolania žalobcov bolo uznesenie okresného súdu o odmietnutí návrhu

odvolacím súdom zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd ako odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že za vadu návrhu nemožno považovať jeho vecné nedostatky spočívajúce v absencii tvrdení rozhodných pre úspešnosť uplatneného nároku a v absencii dôkazov na preukázanie týchto tvrdení. Neúplný okruh účastníkov konania nie je vadou podania, ale ide o vecnú stránku uplatneného nároku, ktorej posúdenie má za následok vyhovie alebo zamietnutie žaloby.

Krajský súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí navyše konštatoval, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady konania spočívali v nesprávnom procesnom postupe okresného súdu, ktorý nekonal so všetkými právnymi nástupcami (dedičmi) nebohého žalobcu V. C., ale len so synom nebohého Mgr. V. C. (sťažovateľom v 18. rade), ktorého vstup do konania okresný súd pripustil uznesením z 15. augusta 2007. Okresný súd mal postupovať podľa § 107 OSP, ktorý rieši procesné nástupníctvo v prípadoch univerzálnej sukcesie. V tomto prípade vstup právnych nástupcov do konania nie je viazaný na návrh (dochádza k nemu zo zákona), preto nie je potrebné žiadne rozhodnutie súdu.

Napokon ako nesústreďený hodnotí ústavný súd aj postup okresného súdu pri predkladaní súdneho spisu krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu o odmietnutí podania, ktorý mu bol vrátený bez meritórneho rozhodnutia z dôvodu, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu nebolo riadne doručené účastníkom konania.

Okrem neefektívneho postupu okresného súdu sa v priebehu konania vyskytli aj obdobia nečinnosti okresného súdu (od 15. decembra 2004 do 12. augusta 2005 – 8 mesiacov, od 28. novembra 2005 do 18. apríla 2006 – 5 mesiacov, od 14. marca 2008 do 18. novembra 2008 – 8 mesiacov). Celkovo bol teda okresný súd v napadnutom konaní nečinný 21 mesiacov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k prierahom, ktoré neboli spôsobené len zložitou vecou alebo len správaním účastníkov konania, ale najmä

v dôsledku postupu okresného súdu. Predmetná vec sa aj po vyše 8 rokoch stále nachádza na súde prvého stupňa bez jediného meritórneho rozhodnutia.

K argumentácii vo veci konajúceho zákonného sudcu o jeho nadmernej pracovnej zaťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru opierajúcu sa o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, že nadmerné množstvo vecí na súde nezbavuje štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní (mutatis mutandis III. ÚS 32/02, IV. ÚS 196/03).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom vo veci konajúceho okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 18/2004 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovatelia sa domáhali priznania primeraného finančného zadosťučinenia pre každého v sume 3 000 €, ktoré odôvodnili tým, že v dôsledku prietahov im *„vzniká škoda tým, že odporcovia s nehnuteľnosťami disponujú, ťažia drevnú hmotu a poberajú úžitky na úkor sťažovateľov“*.

Ústavný súd už uviedol, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je náhrada nemajetkovej ujmy, a nie prípadná náhrada škody (napr. III. ÚS 75/01, IV. ÚS 15/03), preto argumentáciu sťažovateľov nemohol brať do úvahy.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal za dôvodné priznať im aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov, najmä na celkovú dĺžku napadnutého konania, s prihliadnutím aj na správanie sťažovateľov a ich podiel na vzniknutých prietáchoch v napadnutom konaní považuje za primerané priznať sťažovateľkám v 8., 17., 19. a 20. rade v sume po 1 500 €, sťažovateľom v 6., 7., 13., 14. a 18. rade finančné zadosťučinenie v sume po 1 000 €, sťažovateľom v 1., 2., 3., 5., 9., 10., 11., 12., 15. a 16. rade v sume po 800 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

6. Ústavný súd napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. J. V.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 25. februára 2011, spísanie sťažnosti z 3. marca 2011) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Za jeden úkon právnej pomoci vykonaný v roku 2011 patrí odmena v sume 123,50 €, preto trovy právneho zastúpenia pre jedného sťažovateľa predstavujú sumu 247 €. Základná sadzba tarifnej odmeny bola znížená o 50 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky), pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“, t. j. na sumu 123,50 € v prípade jedného sťažovateľa. V prípade 19 sťažovateľov (19 x 123,50 €) tvorí náhrada trov právneho zastúpenia spolu s režijným

paušálom ku každému úkonu (2 x 7,41 €) sumu 2 361,32 €. K tomu bolo potrebné pripočítať daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % (§ 18 ods. 3 vyhlášky a § 22 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov), pretože advokát je platiteľom tejto dane. Úhrada trov konania vypočítaná podľa vyhlášky predstavuje celkovú sumu 2 833,58 €.

Keďže sťažovateľmi uplatnený nárok na náhradu trov konania nepresahuje sumu vypočítanú podľa vyhlášky, ústavný súd priznal sťažovateľom náhradu trov konania v nimi uplatnenej výške, t. j. v sume 1 841,78 €.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) podľa výroku rozhodnutia.

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 104 ods. 1 OSP ústavný súd skúmal podmienky konania a zistil neodstrániteľnú prekážku postupu konania spočívajúcu v nedostatku spôsobilosti sťažovateľa vo 4. rade byť účastníkom konania. Z oznámenia vydaného Matričným úradom v N. z 9. februára 2011, ktoré bolo doručené okresnému súdu 14. februára 2011, vyplýva, že sťažovateľ vo 4. rade zomrel... v M.

Keďže sťažovateľ vo 4. rade zomrel pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, ústavný súd konanie vo veci jeho sťažnosti zastavil.

8. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011